

2. Салмінський Д.В. Валютне регулювання і контроль у сучасних умовах економічного зростання України / Д.В. Салмінський // Міжнародна економічна політика : наук. журнал / ДВНЗ «Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана» ; голов. ред. Д.Г. Лук'яненко. – 2012. – Спец. вип.: у 2 ч. – Ч. 2

3. Шелудько С.А. Інструменти валютного регулювання: склад, класифікація, методи застосування / С.А. Шелудько // Вісник Одеського національного університету. Серія «Економіка». – 2015. – Т. 20. – Вип. 2/2.

4. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності: монографія/ О.В. Дзюблюк, В.В. Корнеєв, В.І. Міщенко та ін.; за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. – 298 с.

**Олена ПЕТЛЮВАНА**

*студентка факультету фінансів*

*Тернопільський національний економічний університет*

**Науковий керівник:**

*к.е.н., доцент кафедри банківської справи Сороківська З.К.*

## **ТЕНДЕНЦІЇ ТА ЗМІНИ НА ВАЛЮТНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ**

В сучасних умовах головним показником економічного рівня розвитку країни є розвиненість валютного ринку. Наявність надійних та стабільних вітчизняних банків, які зможуть конкурувати з іноземними, задовольнить потреби національної економіки та гарантуватиме національну безпеку.

Валютна політика держави на макрорівні регулює національну економіку та сприяє розширенню зовнішньоекономічних відносин. На мікрорівні вона забезпечує стабільність цін, економічне зростання, високий рівень зайнятості, рівновагу платіжного балансу та стабільність національної грошової одиниці [1].

НБУ розробило стратегію монетарної політики на 2016-2020 роки, у якій описано застосування таких видів валютних курсів:

1) «еклектична політика», що застосовувалась у 2014 році і була спрямована на стабілізацію фінансової системи;

2) «монетарне таргетування» та плаваючий валютний курс, які у 2015-2016 роках мали забезпечити дезінфляцію, стабілізацію валютного ринку та поповнення міжнародних резервів;

3) «інфляційне таргетування» протягом 2017-2018 років має спричинити поповнення міжнародних резервів та зменшити інфляцію.

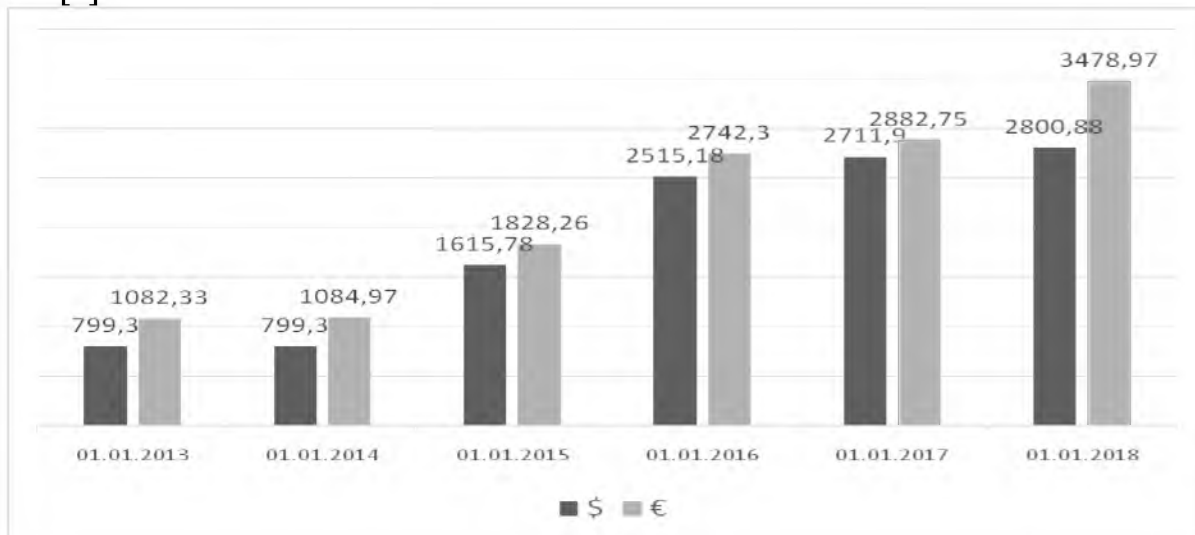
На 2019 рік цілі НБУ зберігаються та очікується що плаваючий валютний курс забезпечить прозорий та ліквідний внутрішній валютний ринок.

Очікується, що плаваючий валютний курс сприятиме розвитку ліквідного та прозорого внутрішнього валютного ринку. Також передбачаються послаблення адміністративних заходів щодо обмеження гнучкості обмінного курсу, впровадження широкого використання валютних інтервенцій задля підтримання трансмісії ключової відсоткової ставки [4].

Оцінимо наявні тенденції щодо національної валюти за допомогою співставлення офіційного курсу гривні та основних іноземних валют (долара та євро) за період 2013-2018 років (рис. 1).

З наведених даних стає зрозуміло, що стабільним курс національної грошової одиниці (гривні) був лише у 2013 році по відношенню до долара. За цей ж період часу відношення гривні до євро скоротилося на 21,82 грн./100 євро.

2014 рік характеризувався значним знеціненням курсу гривні. Стрімке падіння національної грошової одиниці спостерігалось у лютому, серпні та листопаді відповідного року. Таким чином за рік гривня знецінилась на 777,56 грн./100 доларів та на 838,32 грн./100 євро. Причинами стали скорочення обсягу експорту, значні втрати на обслуговування державного боргу, початок військових дій на Сході України [2].



**Рис. 1. Динаміка співвідношення офіційного курсу гривні до іноземних валют від 01.01.2013 року до 01.11.2018 року, грн./100 од.\***

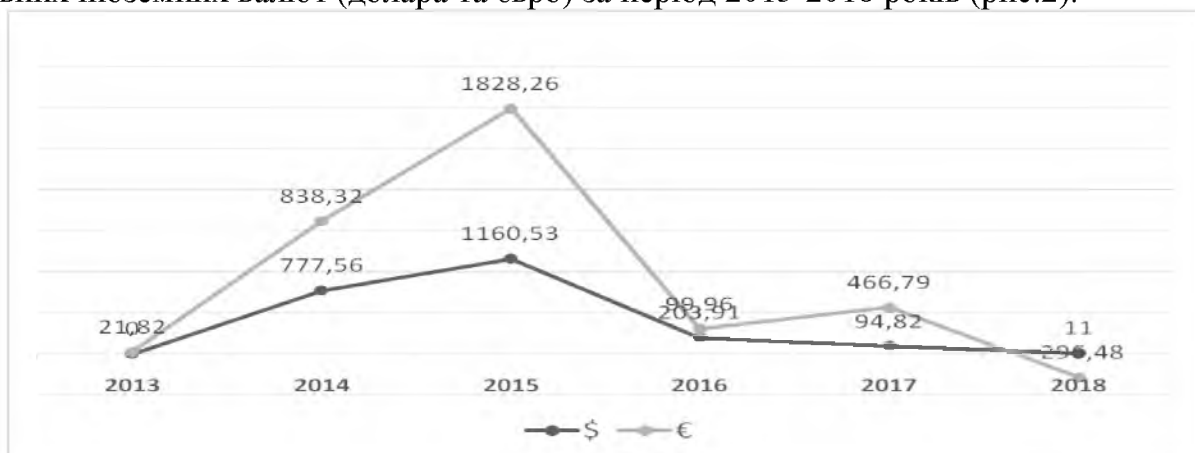
\*Джерело: складено на основі даних Національного банку України [5].

У 2015 році офіційний курс гривні зазнав стрімкого падіння. Найбільше знецінення спостерігалось у лютому, коли долар знецінився на 1160,53 грн./100 доларів, а євро на 1828,26 грн./100 євро. Незначне зниження курсу у березні було спричинене активною участю Національного банку у згладжуванні ситуативних пікових коливань попиту та пропозиції на іноземну валюту [3].

У період із 2016 по 2017 роки курс гривні зберігав тенденцію до знецінення, про суттєвих перепадів уже не спостерігалось.

На початку 2018 спостерігалось незначне зміцнення вітчизняної національної валюти відносно долара та євро. Ситуація зберігалась з лютого по вересень.

Наочно представимо щорічну тенденцію приросту офіційного курсу гривні до основних іноземних валют (долара та євро) за період 2013-2018 років (рис.2).



**Рис. 2. Щорічну тенденцію приросту офіційного курсу гривні до основних іноземних валют (долара та євро) за період 2013-2018 років\***

\*Джерело: на основі даних Національного банку України [5].

До причин знецінення національної валюти відносно іноземних можна віднести сезонні, психологічні та економічні фактори. Найбільший вплив за останні 6 років мали саме економічні. Україна залежна від рівня зовнішніх цін, оскільки залишається країною з сировинною економікою. Воєнні дії на Сході спричинили значне скорочення експортної валютної виручки. Суттєво подорожчало обслуговування державного боргу. Також стрімко останні 5 років стрімко розвиваються інфляційні процеси. Останнім часом додалась ще підготовка для проведення передвиборчої компанії 2019 року.

#### *Література:*

1. Дзюблюк О. В. Іноземний капітал у банківській системі України: Вплив на розвиток валютного ринку та діяльність банків / О. В. Дзюблюк, О. М. Владимир // Вісник НБУ. – № 5. 2014. – С. 26-33.
2. Долінський Л.Б. Валютний ринок України: підсумки 2014 року і ключові тенденції розвитку [Електронний ресурс] / Л.Б. Долінський. – Режим доступу :[http://urik.com.ua/documents/research/Currency\\_market\\_tendency\\_\\_2014\\_ukr.pdf](http://urik.com.ua/documents/research/Currency_market_tendency__2014_ukr.pdf).
3. Національне рейтингове агентство «Рюрік»: Аналітичний огляд валютного ринку України за підсумками 2015 року. – 21 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://urik.com.ua/documents/research/Currency\\_4\\_2015.pdf](http://urik.com.ua/documents/research/Currency_4_2015.pdf).
4. Національний банк України (офіційне Інтернет-представництво): Монетарна політика: Стратегія монетарної політики на 2016-2020 роки. – К., 2015. – 12 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art\\_id=20985224&cat\\_id=68677](https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=20985224&cat_id=68677)
5. Національний банк України (офіційне Інтернет-представництво): Статистика: Статистика зовнішнього сектору: Показники валютного ринку (від 2013 року по лютий 2018 року): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat\\_id=7693080](https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=7693080).
6. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності: монографія/ О.В. Дзюблюк, В.В. Корнєєв, В.І. Міщенко та ін.; за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. – 298 с.
7. Сороківська З.К. Зарубіжний досвід реалізації валютної політики в контексті забезпечення макроекономічної стабільності/ З.К. Сороківська// Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє: Щорічник. – Випуск 18/ За заг. ред. М.В. Лазаровича. – Тернопіль: ТНЕУ, 2013. – 212 с. – С. 144-154.

*Мар'яна ПОГЛОД*

*студентка факультету фінансів*

*Тернопільський національний економічний університет*

*Науковий керівник:*

*к.е.н., доцент кафедри банківської справи Сороківська З.К.*

### **ВПЛИВ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ**

Інфляція є однією із найгостріших проблем сучасного розвитку економіки в багатьох країнах світу. Вона негативно впливає на всі аспекти життя суспільства: знецінює результати праці, знищує заощадження юридичних і фізичних осіб, перешкоджає довгостроковим інвестиціям і економічному зростанню. Висока інфляція руйнує грошову систему, провокує втечу національного капіталу за кордон, послаблює національну валюту, сприяє її витісненню у внутрішньому обігу іноземною валютою, підриває можливості фінансування державного бюджету. Інфляція є найефективнішим засобом перерозподілу національного багатства – від